Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των φορολογουμένων τον Ιανουάριο

Όλα όσα πρέπει να προσέξουμε - Οι προθεσμίες που δεν πρέπει να ξεχάσουμε

Επίβλεψη: Στέφανος Μήτσιος, Partner, Επικεφαλής Φορολογικού Τμήματος, Ορκωτός Ελεγκτής
Επιμέλεια: Ευγενία Κουσαθανά, Δικηγόρος - Φορολογική Σύμβουλος / Όλγα Διοματτάρη, Δικηγόρος - Φορολογική Σύμβουλος

Α. Υποχρεώσεις νομικών προσώπων

Τα Νομικά Πρόσωπα και οι Νομικές Οντότητες του άρθρου 2 περ. γ' και δ' του Ν.4172/2013 αντίστοιχα (δηλ. κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα, όπως και κάθε μόρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες και κοινωνίες αστικού δικαίου), υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έκτου μήνα από το τέλος του φορολογικού έτους για εισοδήματα που απέκτησαν μέσα σε αυτό (άρθρο 68 παρ.2 του Ν. 4172/2013, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 142 παρ. 2 του Ν. 4537/2018).

Υποχρέωση κατάρτισης φακέλου τεκμηρίωσης τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών και υποβολής του συνοπτικού πίνακα πληροφοριών: Ο Φάκελος Τεκμηρίωσης, που αποτελείται κατά περίπτωση από το Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης και τον Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης, καταρτίζεται έως τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και συνοδεύεται από Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών, ο οποίος υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη φορολογική διοίκηση μέσα στην ίδια προθεσμία (άρθρο 21, παρ. 3 Ν.4174/2013).

Νομικά πρόσωπα υπό εκκαθάριση ή διαλυόμενα:

α) Για εισοδήματα που κτήθηκαν κατά την περίοδο της εκκαθάρισης υποβολή δήλωσης εισοδήματος με εφάπαξ καταβολή του φόρου (άρθρο 68 παρ. 2 του Ν. 4172/2013). Εντός μηνός από τη λήξη της εκκαθάρισης ή τη διάλυση (και σε κάθε περίπτωση πριν από τη διάθεση με οποιοδήποτε τρόπο των περιουσιακών στοιχείων).

β) Για τα εισοδήματα της εκκαθάρισης, σε περίπτωση παράτασής της πέραν του έτους, προσωρινή δήλωση φόρου εισοδήματος, εφάπαξ καταβολή του, καθώς και προκαταβολή φόρου (άρθρο 68 παρ. 2 του Ν. 4172/2013). Εντός μηνός από τη λήξη εκάστου έτους.

Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων ΑΕ, ΕΠΕ που κεφαλαιοποιούνται βάσει του άρθρου 101 Ν. 1892/90:
Υποβολή δήλωσης και καταβολή του φόρου που αναλογεί στα κεφαλαιοποιούμενα αφορολόγητα αποθεματικά διαφόρων αναπτυξιακών νόμων (με εξαίρεση τα αποθεματικά του άρθρου 18 Α.Ν. 942/49 και της παρ. 4 του άρθρου 10 του Α.Ν. 148/67) με συντελεστή 5% για τις εισηγμένες Ανώνυμες Εταιρείες στο ΧΑΑ και 10% για τις μη εισηγμένες στο ΧΑ Ανώνυμες Εταιρείες, καθώς και για τις Ε.Π.Ε. (Άρθρο 101 παρ. 1, 2 και 7 Ν. 1892/90, ΠΟΛ. 1238/94, άρθρο 23 παρ. 2 Ν. 2214/94), ο δε φόρος καταβάλλεται σε 4 ίσες τριμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης. Εντός μηνός από τη δημοσίευση στο ΦΕΚ της αύξησης κεφαλαίου.

Αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων:
Υποβολή δήλωσης και εφάπαξ καταβολή του φόρου 2% από τις τραπεζικές, ασφαλιστικές και εισηγμένες στο ΧΑΑ Ανώνυμες Εταιρείες που θα προβούν σε αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων τους στους ισολογισμούς που κλείνουν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2002 (άρθρο 28 του Ν. 3091/2002). Μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από την έγκριση του Ισολογισμού από την Γενική Συνέλευση.

Β. Υποχρεώσεις Παρακρατούμενων Φόρων

Εργολάβοι τεχνικών έργων, ενοικιαστές δημοσίων κλπ. προσόδων: Για τον παρακρατηθέντα φόρο 3% επί της αξίας του κατασκευαζόμενου έργου ή του μισθώματος ενοικιάσεως δημοσίων, δημοτικών ή λιμενικών προσόδων που παρακρατήθηκε μέσα στο μήνα Νοέμβριο θα πρέπει να υποβληθεί η σχετική δήλωση και να αποδοθεί ο παρακρατηθείς φόρος μέχρι 31 Ιανουαρίου (Άρθρο 64 παρ. 1 περ. δ' και παρ. 7 Ν.4172/2013, ΠΟΛ 1027/20.01.2014 και Α.1101/2019).

Εισοδήματα αλλοδαπών επιχ/σεων από αμοιβές για τεχνικά έργα, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες ή παρόμοιες υπηρεσίες Ελληνικής προέλευσης: Κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, αλλά διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, υπόκειται σε παρακράτηση φόρου 20% όταν λαμβάνει αμοιβές για τεχνικά έργα, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες ή παρόμοιες υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί στην ημεδαπή μέσω της μόνιμης εγκατάστασής της. Σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά η σχετική δήλωση και να αποδοθεί ο φόρος που παρακρατήθηκε μέσα στο μήνα Νοέμβριο μέχρι 31 Ιανουαρίου (Άρθρο 62 παρ. 1 περ. δ' και παρ. 3, άρθρο 64 παρ. 1 περίπτ. δ', παρ. 3 και παρ. 7 Ν. 4172/2013, ΠΟΛ 1120/25.04.2014 ΠΟΛ 1048/2014 και Α.1101/2019).

Προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών από φορείς γενικής κυβέρνησης, εκτός από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες: Τα πρόσωπα αυτά πρέπει να αποδώσουν και να υποβάλουν δήλωση για τον παρακρατηθέντα φόρο πάνω στην καθαρή αξία των αγαθών και υπηρεσιών που έλαβαν μέσα στο μήνα Νοέμβριο, το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής (άρθρο 64 παρ 2, 3 και παρ. 7 Ν. 4172/2013, ΠΟΛ 1028/20.01.2014 και ΠΟΛ 1120/25.04.2014 και Α.1101/2019). Μέχρι 31 Ιανουαρίου.

Αμοιβή αρχιτεκτόνων ή πολιτικών μηχανικών: Για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την επίβλεψη της εκτέλεσης κάθε είδους τεχνικών έργων, ο προκαταβλητέος φόρος (4% της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων ή 10% της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιασδήποτε άλλης φύσης έργα και για την επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και την ενέργεια πραγματογνωμοσύνης κλπ. για τα έργα αυτά) επιβάλλεται πριν από τη θεώρηση των σχεδίων εργασιών από την αρμόδια αρχή (άρθρο 69 παρ. 4 Ν. 4172/2013).

Εισόδημα από τόκους της παρ. 1 του άρθρου 37 Ν. 4172/2013: Στο εισόδημα από τόκους που προκύπτει από απαιτήσεις κάθε είδους, είτε εξασφαλίζεται με υποθήκη είτε όχι, και είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι, και ιδιαίτερα εισοδήματα από καταθέσεις, κρατικά χρεόγραφα, τίτλους, ομολογίες με ή χωρίς ασφάλεια, και κάθε είδους δανειακή σχέση, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων ωφελημάτων (premiums), των συμφωνιών επαναγοράς (repos/reverse repos) και ανταμοιβών τα οποία απορρέουν από τίτλους, ομολογίες ή χρεόγραφα (εκτός τόκων δανείων που χορηγούν πιστωτικά ιδρύματα, μη περιλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας καθώς και οι τόκοι διατραπεζικών καταθέσεων που απαλλάσσονται από τη παρακράτηση φόρου) και των οποίων η καταβολή ή η εγγραφή στα βιβλία πραγματοποιήθηκε μέσα στο μήνα Νοέμβριο, η ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης και η απόδοση του παρακρατηθέντος φόρου 15% μέχρι 31 Ιανουαρίου (άρθρα 37 παρ. 1 και 64 παρ. 1 και 7 Ν.4172/2013, ΠΟΛ 1011/02.01.2014, ΠΟΛ 1012/03.01.2014 και άρθρο 7 παρ. 1 Ν.4174/2013 και Α. 1100/2019).

Εισόδημα αλλοδαπών επιχ/σεων από τόκους της παρ. 1 του άρθρου 37 Ν. 4172/2013 Ελληνικής προέλευσης: Για τον παρακρατηθέντα φόρο 15% στο εισόδημα από τόκους που προκύπτει από απαιτήσεις κάθε είδους, είτε εξασφαλίζονται με υποθήκη είτε όχι, και είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι και ιδιαίτερα εισοδήματα από καταθέσεις, κρατικά χρεόγραφα, τίτλους, ομολογίες με ή χωρίς ασφάλεια, και κάθε είδους δανειακή σχέση, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων ωφελημάτων (premiums), των συμφωνιών επαναγοράς (repos/reverse repos) και ανταμοιβών τα οποία απορρέουν από τίτλους, ομολογίες ή χρεόγραφα (εκτός τόκων δανείων που χορηγούν πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας καθώς και των τόκων από διατραπεζικές καταθέσεις που απαλλάσσονται από την παρακράτηση φόρου) που αποκτήθηκαν από αλλοδαπές εταιρείες και οργανισμούς που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, και παρακρατήθηκε κατά το μήνα Νοέμβριο θα πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά η σχετική δήλωση και να αποδοθεί ο παρακρατηθείς φόρος μέχρι 31 Ιανουαρίου (άρθρα 37 παρ. 1 και 64 παρ. 3, 6 και 7 Ν. 4172/2013, ΠΟΛ 1011/01.01.2014, ΠΟΛ 1012/03.01.2014 και άρθρο 7 παρ. 1 Ν.4174/2013 και Α. 1100/2019).

Σημειώνεται ότι στους τόκους που καταβάλλονται από ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή οντότητες του άρθρου 2 περ. γ' και δ', σε συνδεδεμένη εταιρεία φορολογικό κάτοικο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού, το οποίο δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός Ε.Ε. κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 63 παρ. 2 του Ν. 4172/2013.

Με τη συνεργασία της

Φόρος χρηματιστηριακών συναλλαγών: Υποβολή δήλωσης και καταβολή από τα Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. του παρακρατηθέντος φόρου με συντελεστή 2‰ - δύο τοις χιλίοις (άρθρο 16 παρ.2 Ν. 3943/2011 που αντικατέστησε το άρθρο 9 παρ. 2 Ν 2579/98) στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. που πραγματοποιήθηκαν κατά το μήνα Δεκέμβριο. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε." (ΕΧΑΕ) κατά το διακανονισμό των συναλλαγών που διενεργούνται στο Χρηματιστήριο χρεώνει σε ημερήσια βάση με τον πιο πάνω φόρο τις Ανώνυμες Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής, για λογαριασμό των πωλητών για όλες τις συναλλαγές πώλησης μετοχών που διακανονίστηκαν από τις πιο πάνω εταιρείες και ιδρύματα. Τον αναλογούντα φόρο για τις πωλήσεις μετοχών που διακανονίστηκαν μέσα σε κάθε μήνα, υποχρεούται η ΕΧΑΕ να αποδίδει εφάπαξ στην αρμόδια για τη φορολογία της ΔΟΥ με δήλωση που υποβάλλεται μέχρι το τέλος του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα από το μήνα που διακανονίστηκαν οι πιο πάνω συναλλαγές. Ακόμη συνάγεται, ότι για πωλήσεις μετοχών εισηγμένων σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, ο εν λόγω φόρος θα αποδίδεται από τον εκάστοτε πωλητή στη ΔΟΥ στην οποία υπάγεται αυτός, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από αυτόν εντός του οποίου πωλήθηκαν οι μετοχές. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται επί της αξίας πώλησης των μετοχών και βαρύνει τον πωλητή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και ανεξάρτητα αν έχουν απαλλαγή από οποιοδήποτε φόρο ή τέλος από διατάξεις άλλων νόμων. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό που διενεργούνται από 1 Απριλίου 2011.

Μέχρι 15 Ιανουαρίου.

Μετά την τροποποίηση του άρθρου 27 παρ.2 του Ν.2703/99 από το άρθρο 9 παρ.9 του Ν.3522/06, εξαιρούνται από το φόρο, οι μεταβιβάσεις μετοχών εισηγμένων σε αλλοδαπό χρηματιστήριο με το οποίο το Χ.Α. έχει δημιουργήσει κοινό ηλεκτρονικό σύστημα διαπραγμάτευσης και με την προϋπόθεση ότι για τις πωλήσεις αυτές προβλέπεται η καταβολή ανάλογου φόρου στην αλλοδαπή. Επί του παρόντος, τέτοιο σύστημα υπάρχει μόνο με το Χρηματιστήριο της Κύπρου.

Φόρος 2‰ για δανεισμό μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών: Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν.4038/2012 επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 2‰ στο δανεισμό μετοχών εισηγμένων στο ΧΑ που πραγματοποιούνται εξωχρηματιστηριακά, μη υπαγόμενης της σχετικής σύμβασης και κάθε συναφούς πράξης σε τέλος χαρτοσήμου. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται επί της αξίας των μετοχών που δανείζονται και βαρύνει τον δανειστή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και ανεξάρτητα αν έχουν απαλλαγή από οποιονδήποτε φόρο ή τέλος από διατάξεις άλλων νόμων. Υποβολή δήλωσης και καταβολή του παρακρατηθέντος φόρου μέχρι το τέλος του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα από αυτόν που πραγματοποιήθηκε ο δανεισμός των μετοχών (εν προκειμένω του μήνα Δεκεμβρίου). Μέχρι 15 Ιανουαρίου.

Φόρος Μισθωτής Εργασίας: Υποβολή δήλωσης και απόδοση του φόρου μισθωτών υπηρεσιών που παρακρατήθηκε με βάση τη κλίμακα της παρ. 1 του άρθρου 15 και 16 Ν. 4172/2013 (μετά από προηγούμενη αναγωγή του σε ετήσιο) κατά το μήνα Νοέμβριο από τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που διενεργούν πληρωμές στους εργαζόμενούς τους ή υπαλλήλους τους ή καταβάλλουν συντάξεις σε φυσικά πρόσωπα (άρθρα 59 παρ. 1 περ. α' και β' και 60 παρ. 6 Ν. 4172/2013) το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής του υποκείμενου σε παρακράτηση εισοδήματος. Μέχρι 31 Ιανουαρίου. Στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σύμφωνα με το άρθρο 12 Ν. 4172/2013, υποβάλλεται υποχρεωτικά δήλωση και απόδοση του παρακρατηθέντος μέσα στο μήνα Νοέμβριο φόρου 20% στο καταβαλλόμενο ποσό, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά, το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής του υποκείμενου σε παρακράτηση εισοδήματος (άρθρα 59 παρ. 1 περ. α' και β' και 60 παρ. 6 Ν. 4172/2013 και ΠΟΛ 1049/11.2.2014). Μέχρι **31** Ιανουαρίου. Σημείωση: Στην έννοια του μισθού εντάσσονται μεταξύ άλλων και οι αμοιβές των διευθυντών και των μελών ΔΣ εταιρειών ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας.

Δαπάνες διαφημίσεων: Καταβολή από τον διαφημιζόμενο τέλους διαφημίσεων υπέρ Δήμων και Κοινοτήτων (2%) για υπηρεσίες διαφήμισης (άρθρο 25 παρ. 3 Ν.2753/1999, ΣτΕ 2649/1988, άρθρο 9 παρ. 6 του Ν.2880/2001, ΠΟΛ.1217/2002, ΠΟΛ.1113/2.6.2015). Μέχρι τη λήξη προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Παρακράτηση φόρου σε μερίσματα της παρ. 1 του άρθρου 36 Ν. 4172/2013: Για τον παρακρατηθέντα μέσα στο μήνα Νοέμβριο φόρο 10% στο εισόδημα που προκύπτει από μετοχές, ιδρυτικούς τίτλους, ή άλλα δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από οφειλές (χρέη), καθώς και στο εισόδημα από άλλα εταιρικά δικαιώματα, στα οποία περιλαμβάνονται τα μερίσματα, οι μερίδες συμπεριλαμβανομένων των προμερισμάτων και μαθηματικών αποθεματικών, οι συμμετοχές σε κέρδη προσωπικών επιχειρήσεων, οι διανομές των κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσωπο ή νομική ον-

ώματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές διανεμόμενο ποσό, θα πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά η σχετική δήλωση και να αποδοθεί ο παρακρατηθείς φόρος μέχρι 31 Ιανουαρίου (άρθρα 61 και 62 παρ. 1 περ. α' και 64 παρ. 1 περ. α' και παρ. 3 του Ν. 4172/2013, ΠΟΛ 1012/03.01.2014, ΠΟΛ 1011/02.01.2014 και άρθρο 7 παρ. 1 Ν.4174/2013 και Α. 1100/2019).

Σημειώνεται ότι στα μερίσματα που καταβάλλονται από ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή οντότητες του άρθρου 2 περ. γ' και δ', σε συνδεδεμένη εταιρεία φορολογικό κάτοικο κράτους-μέλους της Ε.Ε. σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού, το οποίο δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός ΕΕ κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 63 παρ. 1 του Ν.4172/2013.

Κατάθεση εγγυητικής επιστολής για την προσωρινή απαλλαγή ενδοομιλικών μερισμάτων (άρθρο 48 παρ. 3 Ν.4172/2013): Η εγγυητική επιστολή θα πρέπει να κατατίθεται χειρόγραφα στην αρμόδια Φορολογική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους μέσα στο οποίο αποκτήθηκε το σχετικό εισόδημα για το οποίο αιτείται η σχετική απαλλαγή του άρθρου 48, παρ. 3, Ν.4172/2013 (ΠΟΛ.1039/2015).

Παρακράτηση φόρου στα ποσά που καταβάλλονται για δικαιώματα και λοιπές πληρωμές της παρ. 1 του άρθρου 38 Ν. 4172/2013: Για τον παρακρατηθέντα φόρο μέσα στο μήνα Νοέμβριο με συντελεστή 20% στο εισόδημα που καταβάλλεται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις χωρίς μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογοτεχνικού, καλλιτεχνικού ή επιστημονικού έργου, συμπεριλαμβανομένων των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές και στην παραγωγή βιντεοκασετών, λογισμικού για εμπορική εκμετάλλευση ή προσωπική χρήση, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, εμπορικών σημάτων, προνομίων, σχεδίων ή υποδειγμάτων, σχεδιαγραμμάτων, απόρρητων χημικών τύπων ή μεθόδων κατεργασίας ή σε αντάλλαγμα πληροφοριών που αφορούν βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική πείρα οι πληρωμές για τη χρήση βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού, για τη χρήση τεχνικών μεθόδων παραγωγής, τεχνικής ή τεχνολογικής βοήθειας, τεχνογνωσίας (know how), αποτελεσμάτων ερευνών, αναδημοσίευσης άρθρων και μελετών, καθώς και οι πληρωμές για συμβουλευτικές υπηρεσίες, που παρέχονται ηλεκτρονικά μέσω δικτύων πληροφορικής σε βάση δεδομένων επίλυσης προβλημάτων, την ηλεκτρονική λήψη (downloading) λογισμικού ηλεκτρονικού υπολογιστή, ακόμα και στην περίπτωση που τα εν λόγω προϊόντα αποκτώνται για προσωπική ή επιχειρηματική χρήση του αγοραστή, την εκμίσθωση βιομηχανικού, εμπορικού, επιστημονικού εξοπλισμού και εμπορευματοκιβωτίων και λοιπών συναφών δικαιωμάτων, θα πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά η σχετική δήλωση και να αποδοθεί ο παρακρατηθείς φόρος μέχρι 31 Ιανουαρίου (άρθρα 61 και 62 παρ. 1 περ. γ' και 64 παρ. 1 περ. α' και παρ. 7 του Ν. 4172/2013, ΠΟΛ 1012/03.01.2014, ΠΟΛ 1011/02.01.2014 και άρθρο 7 παρ. 1 Ν.4174/2013 και Α. 1100/2019).

Σημειώνεται ότι στα δικαιώματα που καταβάλλονται από ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή οντότητες του άρθρου 2 περ. γ' και δ', σε συνδεδεμένη εταιρεία φορολογικό κάτοικο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού, το οποίο δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 63 παρ. 2 του Ν. 4172/2013.

Παρακράτηση φόρου στο ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων: Για το φόρο που παρακρατήθηκε μέσα στο μήνα Νοέμβριο με συντελεστή 15% για ασφάλισμα με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής, 10% για ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι ποσού 40.000 ευρώ και 20% για ποσό που υπερβαίνει τις 40.000 ευρώ (οι εν λόγω συντελεστές αυξάνονται κατά 50% σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς) θα πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά η σχετική δήλωση και να αποδοθεί ο παρακρατηθείς φόρος μέχρι 31 Ιανουαρίου (άρθρα 61 και 62 παρ. 1 περ. ε', άρθρο 64 παρ. 1 περ. ε' και παρ. 7 του Ν. 4172/2013, άρθρο 7 παρ. 1 Ν. 4174/2013 και ΠΟΛ.1012/2014).

Γ. Υποχρεώσεις στο ΦΠΑ

Δήλωση ΦΠΑ

Για τους υποκείμενους στο φόρο που τηρούν βιβλία με βάση το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα:

Σύμφωνα με το άρθρο 38, του Ν.2859/2000, η δήλωση ΦΠΑ υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου. Ως φορολογική περίοδος ορίζεται ένας ημερολογιακός μήνας, προκειμένου για υπόχρεους οι οποίοι χρησιμοποιούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, καθώς και για το Δημόσιο όταν ασκεί δραστηριότητες για τις οποίες υπόκειται στο φόρο. Σημειώνεται ότι η υποχρέωση καταβολής του οφειλόμενου φόρου λήγει την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης. Συνεπώς, για τη φορολογική περίοδο Δεκεμβρίου, η δήλωση υποβάλλεται και ο φόρος καταβάλλεται μέχρι τις 31 Ιανουαρίου.

Στην περίπτωση εμπρόθεσμης δήλωσης και με την προϋπόθεση ότι το οφειλόμενο ποσό υπερβαίνει το ποσό των εκατό (100) ευρώ μπορεί να επιλεγεί η καταβολή του φόρου σε δύο άτοκες ισόποσες δόσεις. Το ποσό της πρώτης δόσης καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα υποβολής της δήλωσης, δηλαδή μέχρι 31/1/20, ενώ το ποσό της δεύτερης δόσης μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, δηλαδή μέχρι 28 Φεβρουαρίου.

Ανακεφαλαιωτικοί Πίνακες (Listing) ενδοκοινοτικών παραδόσεων/αποκτήσεων

Υποβολή Ανακεφαλαιωτικού πίνακα (Listing) Ενδοκοινοτικών Παραδόσεων και παρεχόμενων Υπηρεσιών και Ανακεφαλαιωτικού πίνακα Ενδοκοινοτικών Αποκτήσεων αγαθών και λήψεων Υπηρεσιών ηλεκτρονικά μέσω TAXISNET μέχρι την 26η ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της μηνιαίας περιόδου κατά την οποία οι εν λόγω Παραδόσεις και Αποκτήσεις έλαβαν χώρα. Μέχρι τις 27/1/2020 για τη μηνιαία περίοδο Δεκεμβρίου.

Δήλωση Intrastat

Η στατιστική δήλωση Intrastat για όσους πραγματοποίησαν ενδοκοινοτικές συναλλαγές (παραδόσεις και αποκτήσεις) κατά τον μήνα Δεκέμβριο, υποβάλλεται μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2020. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη ΠΟΛ 1233/26.7.1993, η δήλωση Intrastat υποβάλλεται εμπρόθεσμα μέχρι την καταληκτική προθεσμία που ισχύει για την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης ΦΠΑ της οικείας φορολογικής περιόδου της επιχείρησης. Δεδομένης της μεταβολής της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης ΦΠΑ, αντιστοίχως η δήλωση Intrastat πρέπει να υποβάλλεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της φορολογικής περιόδου.

Δήλωση ΦΠΑ από απαλλασσόμενους (σύμφωνα με την παρ. 8 του αρ. 38 του Κώδικα ΦΠΑ): Ο υποκείμενος στο φόρο, ο οποίος ενεργεί αποκλειστικά πράξεις για τις οποίες δεν του παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, τα νομικά πρόσωπα που δεν υπόκεινται στο φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 3 του Κώδικα ΦΠΑ, καθώς και οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41, που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές αποστολές αγαθών ή λαμβάνουν αγαθά ή υπηρεσίες για τις οποίες είναι υπόχρεοι για την καταβολή του φόρου, υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση ΦΠΑ μόνο για τις φορολογικές περιόδους κατά τις οποίες πραγματοποιούν τις ως άνω φορολογητέες πράξεις. Συνεπώς, στις περιπτώσεις αυτές, η προαναφερόμενη δήλωση ΦΠΑ θα πρέπει να υποβληθεί μέχρι τις 31 Ιανουαρίου για τις υποκείμενες ως ανωτέρω συναλλαγές του Δεκεμβρίου.

της Μεταβολών

λονται εντός 30 ημερών από το χρόνο πραγματοποίησης των μεταβολών (άρθρο 10 ν.4174/2013). Η υποχρέωση ενημέρωσης για μεταβολές στα ατομικά στοιχεία φορολογούμενου φυσικού προσώπου, που δεν αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητά του, δεν υπόκειται σε προθεσμία. (ΠΟΛ. 1122/2016).

Ε. Υποχρεώσεις από το χαρτόσημο, ΦΕΚ, κλπ.

Χαρτόσημο δανείων: Υποβολή δήλωσης και καταβολή τελών χαρτοσήμου για τα δάνεια μεταξύ εμπόρων (2%), δάνεια μεταξύ ιδιωτών (3%), δάνεια μεταξύ ιδιωτών και εμπορικών εταιρειών πλην ΑΕ και ΕΠΕ (3%), δάνεια μεταξύ ΑΕ ή ΕΠΕ και τρίτων (2%), για καταθέσεις ή αναλήψεις χρημάτων από εταίρους ή μετόχους προς εταιρείες (1%), όλα πλέον εισφορά 20% ΟΓΑ, για τα οποία έχουν γίνει εγγραφές στα βιβλία μέσα στον Δεκέμβριο. Μέχρι 15 Ιανουαρίου.

Τέλη χαρτοσήμου εγγράφων ή συμβάσεων: Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται συγκεκριμένη προθεσμία το αναλογούν τέλος χαρτοσήμου αποδίδεται: Εντός 5 ημερών από την κατάρτιση της σύμβασης ή του εγγράφου.

Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου: Στην αύξηση του κεφαλαίου των προσώπων του άρθρου 17 του Ν.1676/1986 (εμπορικές εταιρείες, υποκατάστημα ξένης εταιρείας κ.ά.), η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία σύνταξης του, κατά το νόμο, διαπιστωτικού της αύξησης του κεφαλαίου οικείου εγγράφου ή από τη σχετική εγγραφή στα επίσημα βιβλία των προσώπων αυτών, σε περίπτωση που δεν συντάσσεται έγγραφο. Όπου από το νόμο προβλέπεται και δημοσίευση της πράξης αυτής, η δήλωση υποβάλλεται πριν από τη δημοσίευση (άρθρο 23, παρ.2, Ν.1676/1986, και άρθρο 7, παρ. 1 Ν.4174/2013).

ΣΤ. Υποχρεώσεις από άλλες διατάξεις

Τέλος υπέρ Δήμων/Κοινοτήτων επί ακαθαρίστων εσόδων εστιατορίων, κέντρων διασκεδάσεως κλπ. Υποβολή δήλωσης και καταβολή στο δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο του τέλους 0,5% (ή 5% για νυχτερινά κέντρα, αίθουσες χορού κ.ά.) υπέρ δήμων και κοινοτήτων όπου ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ή όπου έχει επιβληθεί αυτό κατά περίπτωση στα ακαθάριστα έσοδα Δεκεμβρίου των κάθε είδους, μορφής και ονομασίας καταστημάτων όπου πωλούνται φαγητά, ποτά, καφές, αναψυκτικά, γαλακτοκομικά και γλυκίσματα, εφόσον κατά την άδεια που έχει εκδοθεί διαθέτουν πάγκους ή τραπεζοκαθίσματα, ζυθοπωλείων και μπαρ, καντινών, νυκτερινών κέντρων διασκέδασης, αιθουσών χορού και άλλων καταστημάτων με μουσική και θέαμα (αρθ.23 Ν.3756/2009 και άρθ.1 Ν.339/1976). Μέσα στην προθεσμία του ΦΠΑ.

Δήλωση απόδοσης περιβαλλοντικού τέλους πλαστικής σακούλας. Υποβάλλεται από τα υπόχρεα πρόσωπα στη Φορολογική Διοίκηση κάθε τρίμηνο, έως την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο στην οποία αφορά. Έως 31/1 για το τρίμηνο Οκτώβριος-Δεκέμβριος. Η δήλωση απόδοσης ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων υποβάλλεται μηνιαίως μέχρι και την 20ή ημέρα του επόμενου μήνα για τα έσοδα που πραγματοποιούν τα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης από τις τηλεοπτικές διαφημίσεις του προηγούμενου μήνα (άρθρο 5, παρ. 12, Ν. 3845/2010, ΠΟΛ.1271/23.12.2013 και ΠΟΛ. 1180/12.08.2015). Μέχρι 20 Ιανουαρίου. Σημειώνεται ότι από 01.04.2018, ο ειδικός φόρος επί των τηλεοπτικών διαφημίσεων μειώνεται από 20% σε 5%, όσον αφορά στα κανάλια τα οποία έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από το ΕΣΡ, στο πλαίσιο της σχετικής αδειοδοτικής διαδικασίας.

Ειδική εισφορά 2% στο διαδίκτυο. Κάθε επιχείρηση που κατοικεί ή εδρεύει στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως εάν ο πάροχος των υπηρεσιών είναι ημεδαπό ή αλλοδαπό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο και η οποία λαμβάνει διαφημιστική υπηρεσία, παραγωγή ή δημοσίευση ή προβολή, κάθε προώθηση πωλήσεων και διάθεση διαφημιστικών υπηρεσιών μέσω διαδικτύου (internet), υποχρεούται να αποδίδει ειδική εισφορά ποσοστού 2% επί του ποσού της τιμολογούμενης δαπάνης (πλην ΦΠΑ) στον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την ημερομηνία εκδόσεως του σχετικού παραστατικού. Μέχρι 31/1/2020 για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν εντός του μηνός Δεκεμβρίου 2019 (αρ. 6 του α.ν. 248/1967 όπως αντικαταστάθηκε από το αρ. 24 του Ν. 4498/2017, Αριθμ. Φ20155/25187/Α16.624/02-05-2018 και Εγκ. ΕΔΟΕΑΠ 11/2018).

Υποβολή καταστάσεως με τα συμφωνητικά που καταρτίστηκαν μεταξύ επιτηδευματιών ή με τρίτους κατά το δ' τρίμηνο 2019, μέσω εφαρμογής TAXISnet με την ονομασία "Κατάσταση Συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν. 1882/1990" (Ν.1882/1990, ΔΕΑ Β 1009011 ΕΞ 2015/23.1.2015 Α.Γ.Γ.Δ.Ε.).

Μέχρι 20 Ιανουαρίου.

(άρθρο 7, παρ. 1 Ν.4174/2013)

Υποβολή αναλυτικών καταστάσεων στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. από τα πιστωτικά ιδρύματα "για τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., οι οποίοι διενεργούν πράξεις ή συνάπτουν συμβάσεις επί παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων", με τα στοιχεία των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο τρίμηνο. Εξαιρούνται οι πράξεις των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και τα αμοιβαία κεφάλαια (άρθρο 16α, παρ. 9. Ν.2459/1997).

Μέχρι 31 Ιανουαρίου.

Τέλος συνδρομητών κινητής και καρτοκινητής τηλεφωνίας: Υποβολή δήλωσης και καταβολή του τέλους από τις επιχειρήσεις κινητής τηλεφωνίας για λογαριασμούς που εκδόθηκαν κατά το μήνα Νοέμβριο, ανεξαρτήτως ημερομηνίας εξόφλησης αυτών. Μέχρι 31 Ιανουαρίου.

Τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας: Υποβολή δήλωσης και καταβολή του τέλους (5%) από τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας για λογαριασμούς που εκδόθηκαν κατά το μήνα Νοέμβριο, ανεξαρτήτως του χρόνου της εξόφλησής τους. Μέχρι 31 Ιανουαρίου.

Τέλος συνδρομητικής τηλεόρασης: Υποβολή δήλωσης και καταβολή του τέλους (10%) από τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης για λογαριασμούς που εκδόθηκαν κατά το μήνα Νοέμβριο, ανεξαρτήτως του χρόνου της εξόφλησής του. Μέχρι 31 Ιανουαρίου.

Φόρος διαμονής: Ο φόρος διαμονής αποδίδεται στη φορολογική διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις, οι οποίες υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν της έκδοσης του "ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης φόρου διαμονής". Έως 31 Ιανουαρίου για ειδικά στοιχεία-αποδείξεις είσπραξης φόρου διαμονής που εκδόθηκαν εντός μηνός Δεκεμβρίου. (αρ. 53 του ν. 4389/2017).

Μισθωτήρια συμβόλαια: Οι εκμισθωτές ακίνητης περιουσίας υποχρεούνται να δηλώνουν, μέσω της σχετικής εφαρμογής στον δικτυακό τόπο www.gsis.gr όλα τα πληροφοριακά στοιχεία των αστικών ή επαγγελματικών μισθώσεων, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έναρξη της μίσθωσης ή την τροποποίησή της, ανεξάρτητα αν πρόκειται για γραπτή ή προφορική συμφωνία (ΠΟΛ. 1013/07.01.2014). Μέχρι 31 Ιανουαρίου 2020 για μισθώσεις που έγιναν εντός μηνός Δεκεμβρίου.

Εργολαβίες-υπεργολαβίες: Γνωστοποίηση των στοιχείων του εργολάβου για ανάθεση εργολαβιών ή υπεργολαβιών τεχνικών έργων άνω των 6.000 Ευρώ ή κατάθεση αντιγράφου του συμφωνητικού (άρθρο 19 Ν. 820/78, ΠΟΛ. 1165/90). Πριν από την έναρξη των εργασιών.

Μελέτες τεχνικών έργων: Υποβολή πληροφοριακών στοιχείων για το τεχνικό έργο που πρόκειται να εκτελεσθεί (Άρθρο 37 § 2 Ν. 2859/00). Κατά την υποβολή αίτησης για χορήγηση αδείας στο Πολεοδομικό Γραφείο.

Οργανώσεις, σύλλογοι, σωματεία κλπ. που πραγματοποιούν χορούς, συγκεντρώσεις και δεξιώσεις: Γνωστοποίηση στην αρμόδια ΔΟΥ του σκοπού της εκδήλωσης, των συμμετεχόντων, της επιβάρυνσης κατ' άτομο κλπ. καθώς και φωτοτυπίας του τιμολογίου του κέντρου διασκέδασης ή του ξενοδοχείου (Άρθρο 55 § 2 Ν.2065/1992). Εντός 5 ημερών από την πραγματοποίηση της εκδήλωσης.

Υποβολή χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην ΤτΕ

Η Τράπεζα της Ελλάδος με την Πράξη Διοικητή αριθ. 2682/03-06-2019 δημιούργησε Κεντρικό Γραφείο Ισολογισμών, με σκοπό τη συλλογή και παροχή εξειδικευμένης στατιστικής πληροφόρησης για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία των νομικών προσώπων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Οι επιχειρήσεις, που δημοσιεύουν ισολογισμούς στο ΓΕΜΗ υποχρεούνται από το έτος 2019, να υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος τα οικονομικά τους στοιχεία, συμπληρώνοντας συγκεκριμένα υποδείγματα χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η πρώτη υποβολή, που αφορά τις εταιρικές χρήσεις 2016, 2017 και 2018, πήρε παράταση ως τις 15 Ιανουαρίου 2020.

Σημείωση: Σύμφωνα με το Ν.4174/2013, άρθρο 7, παρ.1, εάν η εκπνοή προθεσμίας για την άσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση υποχρέωσης, όπως ορίζεται από τη φορολογική νομοθεσία, συμπίπτει με επίσημη αργία, Σάββατο ή Κυριακή, η προθεσμία παρατείνεται μέχρι την αμέσως επόμενη ημέρα, κατά την οποία η Φορολογική Διοίκηση λειτουργεί για το κοινό. *(SID:13259285)*

*** Η παρούσα ενημέρωση συντάσσεται με την επιμέλεια και ευθύνη της κυρίας Ευγενίας Κουσαθανά και της κυρίας Όλγας Διοματάρη, δικηγόρων - φορολογικών συμβούλων με την ιδιότητα των στελεχών της ERNST & YOUNG.**

Τη γενική επίβλεψη έχει ο κ. Στέφανος Μήτσιος, partner, επικεφαλής Φορολογικού Τμήματος και ορκωτός ελεγκτής.

Η «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» ουδεμία ευθύνη φέρει για τις πληροφορίες και το σύνολο του περιεχομένου που παρέχει η ERNST & YOUNG. Το περιεχόμενο δημοσιεύεται «ως έχει», χωρίς οποιαδήποτε αλλοίωση / σύντμηση / τροποποίηση ή άλλη παρέμβαση εκ μέρους της «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗΣ».